

Рятуючи інших – згораємо самі

Медсестра Галичини

№ 3
грудень
2013 року

Суспільно-громадська науково-практична медична газета Львівської обласної Асоціації медичних сестер

Інформація про роботу Медсестринської служби області у 2013 році. Завдання та перспективи

У лікувально-профілактичних закладах області працює 24426 молодших спеціалістів з медичною освітою.

З них

1	Фельдшера	1618
2	Акушерки	1437
3	Медсестри	18511
4	Лаборанти	1544
5	Зубні техніки	505
6	Рентгенлаборанти	465
7	Медстатистики	280
8	Помічники сан. лікаря	3
9	Інші	63

Рівень атестації молодших спеціалістів з медичною освітою ЛПЗ області станом на 01.12. 2013 року.

№	Спеціальність	Всього фіз. осіб	З них атестов.	Питома вага атест. %	Мають категорію		
					Вищу	Першу	Другу
1	Фельдшера	1618	1160	71,7	882	219	59
2	Акушерки	1437	993	69,1	704	204	85
3	Медсестри	18511	13330	72	9866	2387	1077
4	Лаборанти	1544	1130	73,2	890	148	92
5	Зубні техніки	505	367	72,6	219	77	71
6	Рентгенлаборанти	465	357	76,7	254	53	50
7	Медстатистики	280	162	57,8	107	38	17
8	Помічники сан. лікаря	3	-	-	-	-	-
9	Інші	63	38	60,3	27	8	3
	По області	24426	17537	72	12949	3134	1451
	2012 рік	24279	16999	70	12224	3298	1477

Питома вага атестованих зросла на 2% у порівнянні з 2012 роком.

В області проведено:

1. 14 березня 2013 року – науково-практична конференція „Медсестринство без кордонів. Розвиток та перспективи”. Понад 180 учасників конференції представляли Департамент охорони здоров'я Львівської ОДА, Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, ВНКЗ ЛОР „Львівський медичний коледж ім. Андрея Крупинського», Львівський медичний коледж післядипломної освіти, медичний коледж Львівського Національного медичного університету ім. Данила Галицького, Львівський обласний центр здоров'я, школу біоетики та колегіум Українського католицького університету, медсестринство Львівської області та 20-ти регіонів України.

2. В травні 2013 р. проведена урочиста академія з нагоди Міжнародного дня медичної сестри „Медсестра – це звучить гордо”.

3 цієї нагоди в Пустомитівській ЦРЛ проведено конкурс професійної майстерності медсестер „Краща медична сестра Пустомитівщини 2013 року”.

3. 17.07.2013 р. – семінар-нарада із заступниками головного лікаря з медсестринства, головними (старшими) медсестрами ЛПЗ області про підсумки роботи медсестринської служби області за 6 місяців 2013 року та опрацьовано наказ МОЗ України від 01 червня 2013 року № 460 „Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій”.

4. Три науково-практичні сертифіковані семінари для заступників головного лікаря з медсестринства, головних, старших медсестер на тему: «Правові та етико-деонтологічні аспекти в роботі медичних сестер закладів охорони здоров'я» в яких прийняли участь понад 250 головних та старших медичних сестер:

05.09.13 р. – на базі Миколаївської ЦРЛ семінар для заступників головного лікаря з медсестринства, головних(старших) медсестер ЛПЗ Миколаївського, Жидачівського районів та м. Новий розділ;

19.09.13 р. – на базі Сколівської ЦРЛ семінар для заступників головного лікаря з медсестринства, головних, старших медсестер ЛПЗ міст Стрия, Моршина, Сколівського та Стрийського районів.

14.11.2013 р. – на базі Кам'яно-Бузької КЦРЛ семінар для заступників головного лікаря з медсестринства, головних, старших медсестер ЛПЗ Кам'яно-Бузького, Жовківського, Радехівського та Сокальського районів.

На семінарах розглядалися такі питання:

- Етичний кодекс медичної сестри України
- Етичний кодекс професійної етики Міжнародної ради медсестер

- Правові питання в діяльності медичної сестри: адміністративна, цивільна, кримінальна відповідальність.
- Етико-деонтологічні аспекти в діяльності медичної сестри.
- Правові та етико-моральні стосунки між медичними працівниками і пацієнтами: мораль, етика, принципи, цінності, норми.
- Культура поведінки і етика стосунків медичних працівників між собою і з пацієнтами.
- Спілкування в професійній діяльності медичних сестер:
- Психологічна характеристика пацієнтів.
- Умови, що сприяють ефективному спілкуванню.
- Проводилися практичні заняття шляхом рішення ситуаційних завдань з етичних та правових питань в роботі медичної сестри, тестування „Чи ефективно Ви спілкуєтесь”.
- Після проведення семінарів всім його учасникам видано сертифікати Департаменту охорони здоров'я ЛОДА.

Медичні сестри Львівщини прийняли участь у науково-практичних семінарах, конференціях, конкурсах, які проводяться в Україні:

травень 2013 р. – конференція з нагоди Міжнародного дня медичної сестри м. Херсон

жовтень 2013 р. – сьомий Всеукраїнський конкурс професійної майстерності „Ескулап професіонал” м. Дніпропетровськ

Організаційно-методична робота

Згідно наказу Департаменту ОЗ ЛОДА № 198 від 20.03.2013 р. „Про організацію та надання медичної і планово-консультативної допомоги закладам охорони здоров'я області у 2013 році” головним позаштатним спеціалістом Департаменту ОЗ ЛОДА з медсестринства та президентом ЛОАМС протягом 2013 року проведено візди у 16 ЛПЗ:

19.02.2013 р. – Львівський обласний центр репродуктивного здоров'я населення

26.02.2013 р. – Львівський обласний лікарсько-фізкультурний диспансер

26.03.2013 р. – 1-а та 5-а Комунальні стоматологічні поліклініки м. Львова

09.04. 2013 р. – 3-я та 4-а Комунальні стоматологічні поліклініки м. Львова

28.05.2013 р. – Львівський обласний центр служби крові

05.06.2013 р. – Рава-Руська РЛ Жовківського району

05.06.2013 р. – Протитуберкульозний санаторій с. Немирів

30.07.2013 р. – Радехівська ЦРЛ, Лопатинська МЛ

29.08.2012 р. – Стрийська ЦРЛ

29.08.2012 р. – Стрийський міський пологовий будинок

24.09.2013 р. – 1-ий міський комунальний клінічний пологовий будинок № 1 м. Львів

22.10.2013 р. – КЗ ЛОР «Львівський обласний спеціалізований диспансер радіаційного захисту населення»

05.11.2013 р. – КУ ЛОР «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний, лікувально-діагностичний центр»»

Основні ділянки роботи які перевірялися під час віздів:

1. Кваліфікаційний рівень молодших спеціалістів з медичною освітою та підготовка їх до атестації.

2. Ведення медсестринської документації у відповідності до Стандартів акредитації ЛПЗ.

2.1. Планування роботи медсестринської служби ЛПЗ.

2.2. Проведення занять із медперсоналом старшими м/с відділень та головною м/с лікарні з питань догляду за хворими, дотримання етики та деонтології, дотримання конфіденційності інформації по пацієнта (плани, рецензовані реферати, протоколи занять, облік відвідування).

3. Удосконалення професійної освіти працюючих медсестер методом безперервного навчання на місцевих базах (проведення науково-практичних семінарів, конференцій як загально лікарняних так і згідно профілю роботи медсестер, проведення контролю рівня знань шляхом тестувань, заліків по маніпуляційній техніці, невідкладній медичній допомозі, інфекційному контролю та ін.).

4. Робота Ради медсестер ЛПЗ як адміністративного органу управління мед сестринською службою. Наявність затвердженого Положення про Раду медсестер та її склад.

5. Виконання Тимчасових стандартів роботи медсестер ЛПЗ Львівської області, Тимчасових стандартів роботи медсестер загальної практики сімейної медицини ЛПЗ Львівської області.

5.1. Проведення оцінки якості роботи медичних сестер згідно методики, затвердженої Тимчасовими Стандартами роботи медичних сестер загальної практики-сімейної медицини ЛПЗ Львівської області та Тимчасовими Стандартами роботи медичних сестер ЛПЗ Львівської області з обов'язковим заповненням Контрольної карти і занесенням недоліків у Журнал дефектури.

5.2. Наявність затверджених Правил та інструкцій виконання маніпуляцій і процедур.

6. Інфекційна безпека, інфекційний контроль.

продовження на стор.2

початок на стор. 1

7. Наявність алгоритмів надання невідкладної меддопомоги при термінальних станах, проведення занять, заліків із медичними сестрами, фельдшерами, акушерками, укомплектованість шаф невідкладної допомоги лікарськими засобами).

8. Робота осередків асоціації медсестер.

З 01.09.2013 р. згідно наказу Департаменту ОЗ ЛОДА № 501 від 17.06.2013 р.

„Про впровадження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій” на виконання Галузевої програми стандартизації медичної допомоги на період до 2020 року, затвердженої наказом МОЗ України від 16 вересня 2011 року № 597 та наказу МОЗ України від 01 червня 2013 року № 460 „Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій” в області розроблено та впроваджено в роботу Локальні протоколи медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій”. Також в кожній установі проведено заняття із медичними сестрами, фельдшерами, акушерками щодо вище вказаних Протоколів.

Активну роботу в організації роботи медсестринської служби проводить Львівська обласна асоціація медичних сестер. На даний час членами Асоціації є 6001 медсестер області, працює 63 осередки Асоціації.

Спільно з Асоціацією медсестер України, Львівською обласною асоціацією медсестер та громадською організацією «Служба організації інфекційного контролю» в області впроваджено в роботу проект «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Мета даного проекту – забезпечення високого рівня гігієни в лікувальних установах України, профілактика професійного захворювання медичного персоналу, запобігання розповсюдження внутрішньолікарняних інфекцій, економія коштів лікувальних установ.

Статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» у 2013 році у Львівській області одержали 5 ЗОЗ:

1-ий міський комунальний клінічний пологовий будинок м. Львів (всі відділення).

КУ ЛОР „Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний, лікувально-діагностичний центр” (4 відділення).

Львівська міська дитяча клінічна лікарня (2 відділення)

Львівська міська дитяча клінічна лікарня (2 відділення)

ТОВ „Лазер Плюс Львів”

Львівський обласний центр репродуктивного здоров'я

ФАП с. Смереків Жовківського району – перший ФАП в Україні, який одержав статус “Чиста лікарня безпечна для пацієнта”

На наступні три роки підтвердила статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» Жовківська ЦРП.

09.11.2013 р. головний позаштатний спеціаліст з медсестринства та президент ЛОАМС прийняли участь в засіданні координаційної ради Асоціації медичних сестер України.

11.11.2013р. 450 медичних сестер Львівщини прослухали онлайн лекцію про розвиток та перспективи медсестринської служби України, яку вперше для медичних сестер провела міністр охорони здоров'я України Богатирьова Р.В.

За сприяння ЛОАМС на 16.11.2013 р. на базі Жовківської ЦРД відбувся обмін досвідом в роботі між головними і старшими медсестрами Хмельницької, Рівненської, Закарпатської області та Жовківської ЦРП.

Перспективи розвитку медсестринської служби Львівської області.

З метою забезпечення реалізації програми розвитку медсестринства на наступні роки та покращення роботи медсестринської служби області, підвищення ролі медсестер і розвитку лідерства у медсестринстві необхідно забезпечити:

1. Удосконалення організації роботи та кадрової політики в розвитку медсестринства:

1.1. Забезпечити створення структурного підрозділу з управління сестринською службою в департаменті охорони здоров'я із введенням штатної посади головного спеціаліста департаменту з медсестринства.

1.2. Для забезпечення організаційно-методичної допомоги в організації роботи молодших спеціалістів з медичною освітою у структурному підрозділі з управління сестринською службою створити наступні сектори:

- медсестринство стаціонарної допомоги;
- медсестринство ПМСД та сімейної медицини;
- сектор по координації роботи акушерок;
- сектор удосконалення професійної освіти;
- інформаційно-аналітичний сектор медсестринської служби області.

1.3. Проводити виробничі наради із заступниками головного лікаря з медсестринства, головними, старшими медсестрами закладів охорони здоров'я.

Продовжити таку форму роботи, як звіти заступників головного лікаря з медсестринства, головних медичних сестер про свою діяльність.

Забезпечити залучення заступників головного лікаря з медсестринства, головних медичних сестер обласних, центральних міських, районних лікарень та членів Асоціації медсестер до складу атестаційних комісій. Сприяти створенню в області відділень сестринського догляду із впровадженням в їх роботу медсестринського процесу.

З метою подальшого удосконалення надання первинної медико-санітарної допомоги населенню сільської місцевості сприяти розвитку сімейної медицини шляхом підготовки медичних сестер (фельдшерів) сімейної медицини спільно із Львівським медичним коледжем післядипломної освіти, в тому числі на виїзних циклах на місцевих базах.

Забезпечити участь медичних сестер, акушерок, фельдшерів та інших фахівців ЛПЗ області в реалізації Програм охорони здоров'я МОЗ України.

2. Удосконалення професійної освіти.

2.1. Реалізувати навчально-освітню Програму для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного обслуговування населення» з метою поглиблення наявних теоретичних знань з клінічного медсестринства, організації роботи медсестринської служби, надання невідкладної медичної допомоги, інфекційного контролю, правових та етико-деонтологічних аспектів у роботі медичних сестер, розвитку комунікацій у медсестринстві, формування здорового способу життя, профілактики основних форм захворювань та ін. Наказ департаменту ОЗ ЛОДА № 995 від 20.11.2013 р.

2.2. Забезпечити умови для підвищення кваліфікації та отримання більш високого рівня освіти фахівцям без відриву від основного місця роботи.

2.3. Для забезпечення підвищення кваліфікації медичних сестер, фельдшерів та акушерок без відриву від основного місця роботи створити на базах обласних, центральних міських та районних лікарень інформаційно-навчальні центри для медсестер.

Основні напрямки роботи центру:

- Участь у Програмах охорони здоров'я МОЗ України
- Управління, лідерство. Зміна ролі медсестри.
- Дослідження в області медсестринства.
- Підвищення професійного рівня медсестер.
- Альтернативні форми навчання.
- Клінічне медсестринство.
- Систематичне управління якістю.
- Інфекційний контроль.
- Конференції, зустрічі, семінари.
- Атестація медсестер.
- Обмін інформацією з іншими центрами.

2.4. Для роботи в інформаційно-навчальних центрах на місцевих базах підготувати медсестер-координаторів із числа медсестер-бакалаврів.

2.5. Продовжити проведення виїзних науково-практичних конференцій та семінарів для медсестер ЛПЗ області.

2.6. Розвивати наукові дослідження сестринської справи та прикладних дисциплін як пріоритетних напрямків розвитку медичної науки.

3. Нормативно-правове забезпечення діяльності медичних сестер.

3.1. Виконання Локальних протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій.

3.2. Здійснити комплекс заходів щодо створення Протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій відповідно до профілю роботи медичних сестер (хірургія терапія акушерство та гінекологія, педіатрія та ін.).

3.3. Виконання Тимчасових стандартів роботи медсестер ЛПЗ Львівської області, Тимчасових стандартів роботи медсестер загальної практики сімейної медицини ЛПЗ Львівської області.

3.4. Проведення оцінки якості роботи медичних сестер згідно методики, затвердженої Тимчасовими Стандартами роботи медичних сестер загальної практики-сімейної медицини ЛПЗ Львівської області та Тимчасовими Стандартами роботи медичних сестер ЛПЗ Львівської області.

3.5. Участь медсестринської служби у підготовці до акредитації та ліцензування закладів охорони здоров'я.

4. Інформаційне забезпечення в управлінні діяльністю медичних сестер

4.1. Продовжити на сторінках газети “Медсестра Галичини” спеціальні рубрики з питань розвитку медсестринства.

4.2. Продовжувати проведення районних міських, обласних професійних конкурсів «Кращий за професією».

5. Розвиток професійних сестринських об'єднань, асоціацій та співробітництва у медсестринстві.

5.1. Здійснювати заходи щодо сприяння діяльності Асоціації медсестер Львівської області Асоціації медичних сестер України, інших громадських об'єднань та їх залученню до участі в реалізації програм розвитку медсестринства.

5.2. Здійснювати розвиток співпраці Асоціації медичних сестер області з:

- національними та міжнародними сестринськими організаціями;
- Українським лікарським товариством;
- Львівською обласною організацією профспілки працівників охорони здоров'я України;
- Львівською обласною організацією Товариства Червоного Хреста;
- ВНКЗ ЛОР «Львівський медичний коледж ім. Андрея Крупинського»;
- Львівським коледжем післядипломної освіти;
- Львівським обласним центром «Здоров'я» та іншими громадськими організаціями, які співпрацюють в галузі охорони здоров'я.

Головний позаштатний спеціаліст з медсестринства Н. Галапац

Засідання координаційної ради Асоціації медичних сестер України.

08 листопада 2013 р. в місті Одеса відбулося засідання координаційної ради асоціації медичних сестер України.

У засіданні прийняли участь: Івашко Г.М. – президент Асоціації медичних сестер України, Чернишенко Т.І. – начальник центрального методичного кабінету МОЗ України з підготовки молодших спеціалістів, виконавчий директор Асоціації медичних сестер України, голови асоціацій медичних сестер 14-ти регіонів України. Медсестринство Львівщини представляли Галапац Н.Б. – головний позаштатний спеціаліст департаменту охорони здоров'я ЛОДА з медсестринства, віце-президент ЛОАМС, Шевчук І.Б. – президент ЛОАМС.

На засіданні були обговорені питання подальшого розвитку медсестринської служби України, план роботи на 2014 рік, створено п'ять комітетів координаційної ради:

Професійний із секціями: медсестринство в хірургії, медсестринство в терапії, медсестринство в педіатрії, медсестринство ПМСД та загальної практики-сімейної медицини, медсестринство в психіатрії, секція інфекційного контролю. Даний комітет очолила Галапац Н.Б. – головний позаштатний спеціаліст департаменту охорони здоров'я ЛОДА з медсестринства, заступник головного лікаря Жовківської ЦРЛ з медсестринства.

Етично-виробничий Інформаційний, який очолила Івашко Г.М. – президент Асоціації медичних сестер України
Освіта та міжнародні зв'язки. Даний комітет очолила Чернишенко Т.І. – начальник центрального методичного кабінету МОЗ України з підготовки молодших спеціалістів, виконавчий директор Асоціації медичних сестер України.

Фінансовий

На засіданні було обговорено питання організації професійних конкурсів, науково-практичних конференцій, післядипломна підготовка медичних сестер та багато інших.

Головний позаштатний спеціаліст департаменту охорони здоров'я ЛОДА з медсестринства
Наталія Галапац

Програми для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення»

НАКАЗ

МОЗ УКРАЇНИ, ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ, ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
 20 листопада 2013 р., м. Львів, № 995

Про реалізацію навчально – освітньої Програми для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення»

З метою удосконалення організації роботи медсестринської служби області та забезпечення якісного медичного обслуговування населення, –

наказую:

1. Реалізувати у 2014 році у Львівській області навчально – освітню Програму для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення»

2. Затвердити:

2.2. Концепцію Навчально-освітньої Програми для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення» одноденний курс (додаток 1).

2.3. План занять згідно Програми (додаток 2).

3. Призначити кураторами Програми:

І. Микичак – заступник директора департаменту – начальник управління медичної допомоги населенню департаменту Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації, Заслужений лікар України, магістр державного управління

В. Верес – заступник начальника управління розвитку, планування та організаційно-фінансового забезпечення – начальник відділу кадрового та організаційного забезпечення Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації, к. м.н., Заслужений лікар України;

М. Шегедин – директор Вищого навчального комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський медичний коледж імені Андрея Крупинського», д.м.н., професор, Заслужений лікар України;

Ю. Островерха – головний лікар Львівського обласного центру здоров'я, головний позаштатний спеціаліст з санології та формування здорового способу життя Департаменту охорони здоров'я ОДА;

Л. Гдулевич – заступник директора Львівського медичного коледжу післядипломної освіти.

4. Для організації та проведення занять створити робочу групу в складі:

Н. Галапац – керівник групи, головний позаштатний спеціаліст з медсестринства Департаменту охорони здоров'я ОДА, заступник головного лікаря Жовківської ЦРЛ з медсестринства, Лауреат Національної Медичної Премії;

І. Шевчук – президент Львівської обласної асоціації медичних сестер;

Н. Тімко – головний позаштатний спеціаліст з епідеміології Департаменту охорони здоров'я ОДА;

І. Ометюх – головна медична сестра комунальної 4-ої міської клінічної лікарні м. Львова, головний позаштатний спеціаліст з медсестринства управління охорони здоров'я департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради;

І. Бас – заступник головного лікаря з медсестринства КЗ ЛОР «Львівська обласна дитяча клінічна лікарня «ОХМАТДИТ»

М. Бовтач – заступник головного лікаря з медсестринства КЗ ЛОР «Львівська обласна клінічна психіатрична лікарня»;

Л. Зробок – заступник головного лікаря з медсестринства Львівської обласної клінічної лікарні;

Л. Лань – заступник головного лікаря з медсестринства КЗ ЛОР «Львівська обласна клінічна інфекційна лікарня»;

І. Стадницька – головна медична сестра Львівського обласного державного клінічного лікувально-діагностичного кардіологічного центру;

Г. Косовай – головний фельдшер Львівського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф;

С. Мартиняк – заступник головного лікаря з медсестринства Комунального міського клінічного пологового будинку № 1;

Г. Береза – головна медична сестра Львівської обласної лікарні відновного лікування;

Г. Іванків – заступник головного лікаря з медсестринства КУ ЛОР «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр».

5. Головному лікарю Львівського обласного центру здоров'я Ю.Островерсі забезпечити матеріально-технічне оснащення проведення занять згідно Програми.

6. Начальнику управління охорони здоров'я м. Львова, завідувачам відділів охорони здоров'я міст

Дрогобича та Стрия, головним лікарям обласних, центральних районних та міських лікарень:

6.1. Забезпечити відрядження спеціалістів відповідно до плану проведення занять.

6.2. Витрати на відрядження здійснити за місцем роботи спеціалістів.

7. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор Департаменту
Р. СТУПНИЦЬКИЙ

Додаток 1

до наказу Департаменту ОЗ ЛОДА від 20.11.2013 р. № 995

Концепція навчально-освітньої Програми для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення»

ВСТУП

На сьогоднішній день молодші медичні спеціалісти (медсестри, фельдшера, акушерки) і надалі є найчисельнішою групою медичних працівників і вважаються цінним кадровим ресурсом охорони здоров'я, що здатний забезпечити доступну, економічно ефективну медичну допомогу населенню.

Роль медичних сестер, акушерок, фельдшерів та інших спеціалістів середньої ланки є очевидною і надзвичайно важливою. Реалізація багатьох питань висвітлених в Основних концептуальних напрямках реформування системи охорони здоров'я у значній мірі буде залежати від раціонального використання кадрових ресурсів молодших спеціалістів з медичною освітою, медичних сестер бакалаврів.

Медичні сестри завершують цикл лікування хворого. Вони є провідниками інформації між лікарем і пацієнтом та основними ланками у ланцюжку, що забезпечує виконання призначень лікарів. Середній та молодший медичний персонал бере на себе виконавчу роль у лікарні. Основні процеси в клініці – госпіталізація, транспортування хворих, підготовка їх до маніпуляцій, моніторинг стану пацієнта, виконання призначень лікарів – реалізують медичні сестри. До обов'язків медичних сестер входять складні та комплексні задачі, бо вони, по-перше, працюють з великим обсягом інформації як з боку пацієнта, так і з боку лікаря, а

продовження на стор.4

початок на стор.3

по-друге, повинні виконувати свої обов'язки у чітко визначений час.

Сьогодні охороні здоров'я потрібна не просто медсестра, а добре освічений професіонал, який може творчо підійти до своєї діяльності повноцінний член медико-санітарної бригади. Адже змінилась не тільки система надання медичної допомоги, а й сам пацієнт і його потреби, якому необхідна не тільки лікарська терапія і процедури, а і високопрофесійний догляд, навчання, консультації, які можуть забезпечити медсестри з інтелектуально-інформаційною підготовкою, підвищеним творчим потенціалом.

Значну роль в організації роботи медсестринської служби відіграють заступники головного лікаря з медсестринства, головні і старші медичні сестри (фельдшери, акушерки).

Основна мета навчально-освітньої Програми для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення» - поглиблення наявних теоретичних знань з клінічного медсестринства, організації роботи медсестринської служби, надання невідкладної медичної допомоги, інфекційного контролю, правових та етико-деонтологічних аспектів у роботі медичних сестер, розвитку комунікацій у медсестринстві, формування здорового способу життя, профілактики основних форм захворювань та ін.

Зміст програми охоплює обсяг основних теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних головній, старшій медичній сестрі (фельдшеру, акушерці) з організації і управління охороною здоров'я, клінічного медсестринства для самостійної роботи.

Для виконання даної програми в процесі навчання передбачено такі види занять: лекції та практичні заняття.

Заняття будуються за принципом проблемного навчання, спрямованого на розвиток професійного мислення. Учасники програми повинні вміти: приймати управлінське рішення і забезпечити його реалізацію, забезпечувати комплексний підхід до управління персоналом, використовувати економічні важелі управління охороною здоров'я, забезпечувати наукову організацію праці, впроваджувати в практику раціональні форми управління та нові організаційні форми роботи.

Для виявлення рівня знань і навичок програми слухачі здають тестовий контроль.

Після закінчення курсу учасникам Програми вручається Сертифікат Департаменту охорони здоров'я Львівської ОДА.

ЗАГАЛЬНИЙ РОЗДІЛ

Тема № 1. Роль головної (старшої) медсестри в організації роботи медсестринської служби закладу охорони здоров'я та його структурних підрозділів.

1.2. Положення та функціональні обов'язки головної (старшої) медичної сестри.

1.3. Планування роботи головної (старшої) медичної сестри.

1.4. Організація службових нарад;

1.5. Документація головної (старшої) медичної сестри.

1.6. Форми і методи підвищення кваліфікації медичних сестер. Підготовка до атестації.

Тема № 2. Ліцензування та акредитація в системі охорони здоров'я.

Тема № 3. Управління якістю роботи медсестринської служби закладів охорони здоров'я :

3.1. Основи медсестринського процесу;

3.2. Стандартизація медсестринської справи;

3.3. Оцінка якості роботи медичних сестер закладів охорони здоров'я.

3.4. Організація управлінської праці: управлінські рішення, облік, контроль.

3.5. Розвиток професійних сестринських об'єд-

нань, асоціацій та співробітництва в медсестринстві та їх роль у наданні якісної медсестринської допомоги населенню.

Тема № 4. Контроль якості та умов зберігання лікарських засобів у закладах охорони здоров'я.

Тема № 5. Правові та етико-деонтологічні аспекти у роботі медичних сестер закладів охорони здоров'я:

5.1. Медсестринська етика і деонтологія:

5.1.1. Етичний Кодекс медичної сестри України

5.1.2. Етичний Кодекс Міжнародної ради медсестер

5.2. Культура поведінки та етика взаємовідносин у роботі медичної сестри.

5.2.1. Взаємовідносини медичних сестер у колективі: медична сестра – керівництво ЛПУ; медична сестра-лікар; медична сестра – молодший медичний персонал; медична сестра-пацієнт.

5.2.2. Спілкування в професійній діяльності медичних сестер: “Психологічна характеристика пацієнтів”; “Умови, що сприяють ефективному спілкуванню”; “Вербальне(мовне) та невербальне (немовне) спілкування медпрацівників з пацієнтами”.

5.2.3. Запобігання міжособистісним конфліктам

5.3. Правові питання в діяльності медичної сестри: адміністративне право, цивільне право, кримінальне право.

Тема № 6: Інфекційна безпека, інфекційний контроль в роботі медичних сестер.

6.1. Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій.

6.2. Профілактика професійного зараження ВІЛ-інфекцією, СНІДом.

6.3. Налагодження санітарно-епідеміологічного режиму в закладах охорони здоров'я:

6.3.1. Комплексні системи гігієнічної обробки рук медичного персоналу.

6.3.2. Якісне знезараження виробів медичного призначення одноразового та багаторазового використання, відпрацьованих матеріалів.

6.3.3. Дезінфекція наркозно-дихальної апаратури.

6.3.4. Технологія сучасної ефективної дезінфекції та прибирання приміщень.

6.4. Нові технології для забезпечення гігієни лікарняного середовища.

6.5. Проект «Чиста лікарня безпечна для пацієнта».

Тема № 7: Організація медико-профілактичної та санологічної роботи у діяльності медичних сестер закладів охорони здоров'я.

Практичні заняття в групах:

1. Рішення ситуаційних завдань з управління якістю роботи та ефективному керівництву у медсестринстві.

2. Тест «Чи можете ви бути керівником?»

3. Рішення ситуаційних завдань з ефективного спілкування.

4. Тест «Чи ефективно ви спілкуєтесь?»

5. Відеокурс «Коли і чому потрібна дезінфекція рук»

6. Тренінг з постановки периферійних катетерів

7. Тестовий контроль рівня знань

СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ КУРС

Розділ 1. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у первинній медико-санітарній допомозі.

Розділ 2. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у хірургії

Розділ 3. Медсестринський процес та клінічне медсестринство в реаніматології

Розділ 4. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у терапії

Розділ 5. Медсестринський процес та клінічне медсестринство в акушерстві

Розділ 6. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у педіатрії

Розділ 7. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у гінекології

Розділ 8. Медсестринський процес та клінічне медсестринство в отоларингології

Розділ 9. Медсестринський процес та клінічне медсестринство в офтальмології

Розділ 10. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у дерматовенерології

Розділ 11. Медсестринський процес та клінічне медсестринство при інфекційних захворюваннях

Розділ 12. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у роботі медсестер загальної практики сімейної медицини

Розділ 13. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у фізіотерапії

Розділ 14. Медсестринський процес та клінічне медсестринство при невідкладних станах

Розділ 15. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у паліативній допомозі

Розділ 16. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у роботі медичних сестер закладів відновного лікування

Розділ 17. Медсестринський процес та клінічне медсестринство у стоматології

Розділ 18. Організація роботи медичних сестер загальноосвітніх шкіл та шкіл-інтернатів

Розділ 19. Організація роботи завідувачів фельдшерсько-акушерськими пунктами

Головний позаштатний спеціаліст з медсестринства Н. Галапац

Додаток 2

**до наказу Департаменту ОЗ ЛОДА
від 20.11. 2013 р. № 995**

ПЛАН ЗАНЯТЬ

згідно навчально-освітня Програма для медичних сестер «Висококваліфіковані медичні сестри – запорука якісного медичного обслуговування населення»

Одноденний курс. Час проведення з 10.00 до 17.00. Перерва на обід з 13.00 до 14.00

№ пп	Контингент слухачів	Дата заняття	Відповідальний за проведення, місце проведення
I.	Засідання робочої групи. Презентація Програми.	28.01.2014	Галапац Н.Б. Львівський обласний центр здоров'я
II.	Проведення занять в групах:		
1.	Старші сестри медичні ПМСД (поліклінічних відділень, центрів ПМСД)	11.02.2014	Галапац Н.Б. Львівський обласний центр здоров'я
2.	Старші сестри медичні хірургічних відділень	25.02.2014	Ометюх І.В. 4-а міська клінічна лікарня
3.	Старші сестри медичні відділень реанімації та анестезіології	04.03.2014	Шевчук І.Б. Львівський обласний центр здоров'я
4.	Старші сестри медичні терапевтичних відділень	25.03.2014	Ометюх І.В. 4-а міська клінічна лікарня
5.	Старші акушерки (сестри медичні) акушерсько-гінекологічної служби	01.04.2014	Мартиняк С.Я. Міський клінічний пологовий будинок № 1
6.	Старші сестри медичні дитячих відділень та дитячих консультацій	08.04.2014	Бас І.М. 4-а міська клінічна лікарня
7.	Старші сестри медичні приймальних, отоларингологічних, офтальмологічних відділень	27.05.2014	Стадницька І.Р. 4-а міська клінічна лікарня
8.	Старші сестри медичні інфекційних та дерматовенерологічних відділень	03.06.2014	Лань Л.З. Львівський обласний центр здоров'я
9.	Старші сестри медичні центрів (відділень, амбулаторій) ЗПСМ	10.06.2014	Шевчук І.Б. 4-а міська клінічна лікарня
10.	Завідувачі ФАП	05.08.2014	Галапац Н.Б. 4-а міська клінічна лікарня
11.	Старші сестри медичні психіатричної та наркологічної служб	10.08.2014	Бовтан М.К. Львівська обласна клінічна психіатрична лікарня
12.	Старші сестри медичні протитуберкульозних диспансерів, лікарень, відділень	02.09.2014	Іванків Г.Б. Львівський обласний центр здоров'я
13.	Старші фельдшери (медсестри) пунктів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф	09.09.2014	Косовая Г.Ю. 4-а міська клінічна лікарня
14.	Старші сестри медичні стоматологічної служби	07.10.2014	Зробок Л.В. Львівський обласний центр здоров'я
15.	Сестри медичні паліативної допомоги	21.10.2014	Ометюх І.В. 4-а міська клінічна лікарня
16.	Старші сестри медичні установ відновного лікування	04.11.2014	Берега Г.В. Львівський обласний центр здоров'я
17.	Сестри медичні шкіл, шкіл-інтернатів	11.11.2014	Шевчук І.Б. 4-а міська клінічна лікарня
III.	Засідання робочої групи. Підведення підсумків роботи.	02.12.2014	Галапац Н.Б. Львівський обласний центр здоров'я

Львівському медичному коледжу – 240 років

1 жовтня 2013 р. ВНЗ ЛОР «Львівському медичному коледжу» виповнилося 240 років. Коледжу, історія якого бере початок з витоків Австрійської імперії.

20 березня 1773 р. губернатор Галичини граф Антоні Перген видав розпорядження, яке офіційно сприяло запровадженню читання лекцій у місті Львові з усіх галузей медичної науки для осіб, що займалися лікарською, акушерською практикою, але не мали дипломів. Дане розпорядження заклало один з фундаментів сучасної медицини і було видане на клопотання випускника медичного факультету Віденського університету Андрея Крупинського.

Таким чином, 1 жовтня 1773 р. відбулось урочисте відкриття Львівського медичного колегіуму (Collegium medicum).

Подальший успішний навчально-освітній розвиток медичного колегіуму призвів до реорганізації у 1784 р. у Львівську акушерську школу, а в 1919 р. імператорсько-королівську школу акушерок у Львові було перейменовано на державну акушерську школу.

У грудні 1939 р. вона перетворена у Львівську фельдшерсько-акушерську школу. Львівське медичне училище розпочало свою діяльність, маючи фельдшерський, акушерський, санітарно-фельдшерський, медсестринський факультети. У 1963 р. відкрито фармацевтичне, у 1975 – зуботехнічне відділення. У 1999 році коледжу присвоєно ім'я першого ректора Андрея Крупинського.

Впроваджуючи інноваційні педагогічні технології та розширюючи навчальні можливості, вперше в Україні коледж розпочав проводити прийом студентів з числа нечучоючої молоді на фах лаборант медичний, а згодом студентів з числа незрячої молоді на фах сестра медична з масажу.

Популярність та престиж коледжу невпинно зростає. На сьогоднішній день в коледжі навчається понад 1200 студентів.

За час свого існування цей навчальний заклад випустив майже 35 тисяч фахівців, з них 1600 бакалаврів. Про належний науково-методичний рівень свідчить те, що за останні п'ять років викладачами коледжу видано 107 друкованих праць у різних наукових збірниках, матеріалах конференцій, журналах, зокрема: 2 монографії, 5 підручників, 17 навчальних посібників для студентів, 68 типових навчальних програм навчальних дисциплін для ВНЗ I-IV рівнів акредитації України. Нещодавно коледж відвідала міністр охорони здоров'я

Р.Богатирьова. Міністр ознайомила з особливостями роботи навчального закладу і висловила побажання побувати тут ще раз.

Тож щиро вітаємо педагогічний та студентський колектив коледжу з визначним святом – 240-річним Ювілеєм. Бажаємо натхнення, здобутків та процвітання.

Методист кабінету

Національна Медична Премія - 2013

Колосовська Анна Іванівна

23 жовтня 2013 року в Києві відбулась церемонія визнання кандидатів у лауреати Національної Медичної Премії – першого в Україні масштабного та незалежного конкурсу, в межах якого відбувається вибір кращих представників медичної спільноти: практикуючих лікарів,

медичних сестер, адміністраторів ЛПЗ, викладачів навчальних медичних закладів.

Урочистості проводились у державній резиденції – Малому Маріїнському палаці.

Церемонія розпочалась із прес-конференції, на якій Василь Лазориниць, Голова Оргкомітету Національної Медичної Премії, повідомив, що цього року на статус лауреата Національної Медичної Премії претендуватимуть 110 кандидатів із 17 областей України. Серед них: 50 практикуючих лікарів, 31 адміністратор закладів системи охорони здоров'я, 9 викладачів медичних навчальних закладів, 12 представників середнього медичного персоналу, 3 кандидати в номінації «Особливий внесок в охорону здоров'я» та 5 кандидатів у спеціальних номінаціях.

Урочистий захід проводився в рамках 22 Міжнародної медичної виставки «Охорона здоров'я 2013» Public Health і зібрав навколо себе медичних працівників з усіх регіонів України, державних та громадських діячів, медичних асоціацій, кандидатів в лауреати та лауреатів Національної Медичної Премії 2012 року.

Приємно, що в минулому 2012 році лауреатом Національної Медичної Премії стала Галапац Наталія Богданівна – головний позаштатний спеціаліст з медсестринства Департаменту ОЗ ЛОДА, заступник головного лікаря з медсестринства Жовківської ЦРЛ. А цього року одним із кандидатів у лауреати Національної Медичної Премії у номінації «середній медичний персонал» названа знову представниця Львівщини – Колосовська Анна Іванівна, заступник головного лікаря з медсестринства ДЗ «Клінічна лікарня ДТГО «Львівська Залізниця».

Імена лауреатів Національної Медичної Премії 2013 року стануть відомими у червні 2014 року. Відбір буде проводити незалежне трьохрівневе журі.

Міністр Охорони здоров'я Раїса Богатирьова закликала усю медичну спільноту України підтримувати Національну Ме-

дичну Премію і надалі подавати кандидатури медичних працівників гідних звання лауреата найвищої громадської відзнаки у сфері медицини.

З 1 листопада 2013 року розпочалось формування Реєстру «ТОП 100 в медицині» 2014 року. Кожний лікувальний заклад має можливість подати кандидата на отримання найвищої громадської нагороди в медицині.

Національна Медична Премія чекає на Вас!

Бажаємо міцного здоров'я, плідної праці та розвитку засновникам і оргкомітету Національної Медичної Премії, журі, усім небайдужим, хто підтримує цей соціальний проект. І нехай переможуть найдостойніші!

